

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2022 m. gegužės 17 d.
Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Danguolės Bublienės, Gedimino Sagačio (kolegijos pirmininkas) ir Donato Šerno, susipažinusi su 2022 m. gegužės 2 d. paduotu **ieškovo G. S.** kasaciniu skundu dėl Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. balandžio 11 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. balandžio 11 d. nutartimi paliktas nepakeistas Klaipėdos apylinkės teismo 2021 m. lapkričio 9 d. sprendimas, kuriuo priteista ieškovui 5000 Eur neturtinės žalos atlyginimo iš atsakovės UAB „Arijus“ ir netenkintas ieškinio reikalavimas dėl turtinės žalos atlyginimo.

Apeliacinės instancijos teismas nurodė, kad nelaimingas atsitikimas darbe, kurio metu buvo sužalotas įmonės darbuotojas (ieškovas), įvyko 2017 m. gruodžio 1 d. 7.30 val. zonoje, naudojamoje pakrovimui, iškrovimui, sandėliavimui. Nelaimingas atsitikimas įvyko įmonės darbuotojui vairuotojui-ekspeditoriui G. S. po vilkiko pakrovimo su dokumentais išėjus iš sandėlio (uždara patalpa) į savo mašiną. Lauke (išėjus iš sandėlio) nebuvo jokio apšvietimo ir tamsoje, nepastebėjęs bortelio, vairuotojas nukrito nuo rampos iš 80–100 cm aukščio. Ligoninėje darbuotojui buvo nustatytas rankos, dubens ir dešinės kojos sumušimas. Grįžus į Lietuvą, G. S. nustatytas dešiniojo peties sąnario išnirimas, išduotas nedarbingumo pažymėjimas. Byloje teismas nustatė visas darbdavio civilinės atsakomybės sąlygas atlyginti darbuotojui padarytą žalą. Atsakovė nesuteikė reikiamų asmeninių apsaugos priemonių (protektorių) ieškovui. Ieškovo ieškinyje nurodoma vidutinio darbo užmokesčio apskaičiavimo tvarka yra nepagrįsta, nes ieškovas skaičiuodamas vidutinį darbo užmokestį jį įtraukė ir dienpinigius. Ir nors ieškovas tiek bylos nagrinėjimo pirmosios instancijos teisme metu, tiek teikiant apeliacinį skundą teigia, jog jis pagrindinį atlyginimą gaudavo dienpinigių forma, nepatirdavo papildomų išlaidų kuriai, nakvynei, vilkiko stovėjimui saugomose aikštelėse, nes tokios išlaidos būdavo kompensuojamos papildomai. Tačiau bylos duomenys nesuteikia pagrindo daryti išvadą, kad dienpinigiai ieškovui buvo mokami ne kaip su kelione susijusių išlaidų kompensacija, bet kaip darbo užmokestis. Tiek ieškovo, tiek atsakovės teiktos ieškovo darbo užmokesčio pažymos patvirtina, jog ieškovui išmokėtas darbo užmokestis 2017 m. rugsėjį sudarė 463,69 Eur, 2017 m. spalį – 415,99 Eur, 2017 m. lapkritį – 416,61 Eur, apskaičiuotas dienos uždario vidurkis – 24,44 Eur. Nukentėjusio asmens iki sužalojimo ar kitokio sužalojimo gautos pajamos apskaičiuojamos, nustatant jo vidutinį mėnesio pajamų dydį. Nukentėjusio asmens, kuris dirbo pagal darbo sutartį, vidutinis darbo užmokestis apskaičiuojamas, taikant Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. birželio 21 d. nutarimu „Dėl darbo kodekso įgyvendinimo“ Nr. 496 patvirtintą Darbuotojo, valstybės tarnautojo ir žvalgybos pareigūno vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašą, įsigaliojusį nuo 2017 m. liepos 1 d. Ieškovas gavo 1 964,01 Eur išmokų iš UAB „Arijus“, 5499,01 Eur ligos išmokų, 4 541,48 Eur netekto darbingumo periodinių kompensacijų ir nedarbo draudimo išmokų, minėtos išmokos visiškai padengė darbuotojo galimas gauti pajamas. Priteisdamas 5000 Eur neturtinės žalos atlyginimą teismas rėmėsi teismų praktikoje priteisiamomis neturtinės žalos atlyginimo sumomis sveikatos sužalojimo atvejais. Byloje nėra duomenų, jog sumažėjo ieškovo socialinės galimybės, kartu nėra jokių objektyvių duomenų, kad ieškovui ateityje pakartotinai reikės peties operaciją. 2019 m. rugpjūčio 22 d. NDNT sprendimu STS-2777 „dėl G. S. darbingumo lygio dėl nelaimingo atsitikimo darbe“ ieškovui nustatytas 70 proc. bazinis darbingumo lygis. Apeliacinės instancijos teismas vertino, kad ieškovo patirtas sveikatos sužalojimas darbe pagal šio nelaimingo atsitikimo aplinkybes ir pasekmes nėra tapatus teismų praktikoje aptartiems atvejams, kai žalos atlyginimas buvo priteistas didesnėmis sumomis.

Kasaciniu skundu ieškovas prašo panaikinti Klaipėdos apygardos teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2022 m. balandžio 11 d. nutarties ir Klaipėdos apylinkės teismo Klaipėdos miesto rūmų 2021 m. lapkričio 9 d. sprendimo dalį, kuria netenkintas ieškinio reikalavimas priteisti ieškovui iš atsakovės UAB „Arijus“ 23 125,71 Eur turtinės žalos atlyginimo (negautos pajamos) ir dėl šios dalies bylą grąžinti pirmosios instancijos teismui nagrinėti iš naujo. Taip pat ieškovas kasaciniu skundu prašo pakeisti teismų sprendimo ir nutarties dalį, kuria teismai priteisė ieškovui 5000 Eur neturtinės žalos atlyginimo, ir priteisti ieškovui iš viso 15 000 Eur neturtinės žalos atlyginimo.

Kasacinis skundas grindžiamas pagrindais, remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punktu – materialiosios ir proceso teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui, taip pat remiantis [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punktu – skundžiamame teismo sprendime (nutartyje) nukrypimas nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktikos.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų ([CPK 346 straipsnio](#) 1 dalis). Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyti kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas). Be to, [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, kad kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet ypatingais teisės klausimais, siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliama teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tik tuo atveju, jeigu jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas [CPK 346 straipsnyje](#), bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą ([CPK 347 straipsnio](#) 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti buvus pažeistą materialinės ar proceso teisės normą, teisinius argumentus, patvirtinančius nurodytos (nurodytų) teisės normos (normų) pažeidimą bei argumentuotai pagrįsti, kad teisės pažeidimas yra toks svarbus, kad turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, o taip pat, kad jis (teisės pažeidimas) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas [CPK 346 straipsnio](#) 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečią Lietuvos Aukščiausiojo Teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą byloje, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos praktikos. Tai daroma analizuojant apskųstuose teismų sprendimuose išdėstytus teisinius motyvus ir juos lyginant su Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuota teisės taikymo ir aiškinimo praktika.

Ieškovo G. S. kasaciniame skunde nurodyti šie argumentai:

1. Pirmosios ir apeliacinės instancijos teismai netinkamai taikė [CK 6.249 straipsnio](#) 1 dalies nuostatas dėl turtinės žalos (negautų pajamų, kurias asmuo būtų gavęs, jeigu nebūtų buvę neteisėtų veiksmų) dydžiui apskaičiuoti vertinamųjų reikšmingų aplinkybių, t. y. papildomo darbo komandiruočių metų apmokėjimo dienpinigiais neįtraukimo į su darbo funkcijų atlikimu susijusias pajamas, teismai neįvertino

byloje esančių objektyvių duomenų ar įrodymų, jog ieškovas būtų gavęs didesnes pajamas, jeigu nebūtų buvę neteisėtų veiksmų. Netinkamas minėtos nuostatos aiškinimas ir taikymas lėmė tai, kad buvo klaidingai apskaičiuotas ir priteistas ne visas turtinės žalos dydis. Ieškovo 2017 m. trijų paskutinių mėnesių vidutinių pajamų vidurkis sudarė 1484,76 Eur. Negautos pajamas laikinojo nedarbingumo metu nuo 2017 m. gruodžio 1 d. iki 2021 m. balandžio 30 d., neįskaicius laikotarpio nuo 2019 m. kovo 15 d. iki 2020 m. rugsėjo 30 d., sudarė 23 123,27 Eur, kuriuos ieškovas prašė priteisti iš atsakovės. Kasacinio teismo praktikoje išaiškinta, kad [CK 6.283 straipsnio 1 dalyje](#) negautos pajamos apskaičiuojamos kaip pajamų, kurias nukentėjusysis realiai gavo arba realiai galėjo gauti iki ir po sveikatos sužalojimo, skirtumas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2009 m. balandžio 14 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-174/2009](#); 2013 m. spalio 9 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-473/2013](#) ir kt.). Ieškovo darbo laiko režimas buvo suminė darbo laiko apskaita, kuris negali viršyti trijų paeiliui einančių mėnesių ([DK 113](#) straipsnis). Dirbant pagal suminę darbo laiko apskaitą, darbo užmokestis mokamas už faktiškai išdirbtą laiką ([DK 115](#) straipsnio 7 dalis). Byloje, siekiant nustatyti ieškovo vidutinio darbo užmokesčio dydį, buvo prašoma pateikti pažymą apie vidutinį darbo užmokestį ir ji buvo pateikta. Bet joje nurodyti duomenys prieštarauja darbo laiko apskaitos žiniaraščių duomenims, vidutinis darbo užmokestis, nurodytas neteisingai ir tai turėjo sukelti teismams abejones arba dėl laiko apskaitos teisingumo, arba dėl faktinio darbo užmokesčio dydžio. Tai turėjo būti patikrinta, nes ieškovas būtent šiuo neatitiktiniu rėmėsi, įrodinėdamas, kad jo vidutinis darbo užmokestis apskaičiuotas neteisingai.

2. 2017 m. birželio 21 d. Vyriausybės nutarimu Nr. 496 patvirtintas vidutinio darbo užmokesčio skaičiavimo tvarkos aprašas, kurio 5 punkte (5.1 papunktis) nurodyta, kad vidutinis darbo užmokestis skaičiuojamas už atliktą darbą ir dirbtą laiką, įskaitant visas darbo apmokėjimo rūšis, nurodytas aprašo 3.1-3.5 papunkčiuose. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo pripažįstama, kad paprastai dienpinigiai yra neapmokėtinamosios pajamos, tačiau tai nėra absoliuti taisyklė. Jei komandiruotės metu darbuotojui išmokėta dienpinigių suma viršija teisės aktais nustatytus dydžius ir ši suma nėra gražinama, tai minėtus dydžius viršijanti suma yra gyventojų pajamų mokesčio objektas (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2016 m. balandžio 28 d. nutartis civilinėje byloje [Nr. 3K-3-249-313/2016](#)).
3. Teismų priteistas neturtinės žalos atlyginimas yra pėmelis mažas, nes ieškovas paaikškino, kokioje sunkioje būklėje jis atsidūrė po sužalojimo, kad jam teko toliau dirbti ir vairuoti, esant sužalojimui ir kenčiant stiprius skausmus ilgą laiką, kol jis, sugrįžęs į Klaipėdą ir galėjo gauti kvalifikuotą medicininę pagalbą. Vėliau ieškovas turėjo ilgą laiką gydytis, atlikti kelias peties sąnario operacijas, reabilitacinį gydymą.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, teismų procesinių sprendimų motyvais ir jų pagrindu padarytomis išvadomis, sprendžia, kad kasaciniame skunde nekeliami tokių teisės klausimų, kurie atitiktų [CPK 346 straipsnio 2](#) dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiami jame nurodomi kasacinio skundo pagrindai dėl nurodytų teisės normų pažeidimo. Kasacinio skundo argumentais apie nukrypimą nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos nepagrindžiamas nurodomos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos ryšys su skundžiama teismo nutartimi bei nepagrindžiama, kad byla išnagrinėjęs teismas nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės aiškinimo ir taikymo praktikos.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu [CPK 346 straipsnio 347](#) straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti ([CPK 350](#) straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir gražinti jį padavusiam asmeniui.
Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama.

Teisėjai Danguolė Bublienė

Gediminas Sagatys

Donatas Šernas